

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. birželio 20 d.
(OR. en)

11382/24

SOC 489
EMPL 295
ECOFIN 735

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	11066/24
Dalykas:	Tarybos išvados dėl darbo rinkos, įgūdžių ir socialinės politikos vaidmens siekiant atsparios ekonomikos

Delegacijoms pridedamos 2024 m. birželio 20 d. EPSCO tarybos posėdyje patvirtintos Tarybos
išvados pirmiau nurodyta tema.

Darbo rinkos, įgūdžių ir socialinės politikos vaidmuo siekiant atsparios ekonomikos

Tarybos išvados

1. PABRĖŽDAMA 2024 m. balandžio 17–18 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriose primenama, kad siekiant didinti našumą ir tvarų bei įtraukų augimą Sąjungoje reikia užtikrinti integruotą požiūrį visose politikos srityse. AKCENTUODAMA, kad ragindama siekti naujo Europos konkurencingumo susitarimo, Europos Vadovų Taryba pripažino, kad kokybiškų darbo vietų kūrimo skatinimas yra vienas pagrindinių veiksnių norint padidinti Europos konkurencingumą, visų pirma per sustiprintą socialinį dialogą intensyviau siekiant pagrindinių tikslų iki 2030 m., susijusių su aktyvesniu dalyvavimu darbo rinkoje, perkvalifikavimu bei kvalifikacijos kėlimu ir mokymusi visą gyvenimą, šalinant įgūdžių ir darbo jėgos trūkumus platesnių demografinių tendencijų kontekste, įskaitant specialistų judumą į Europos Sąjungą ir jos viduje, ir užtikrinant lygias galimybes. ATKREIPDAMA DĖMESĮ į aukšto lygio ataskaitą „Daug daugiau nei rinka“, kurioje pabrėžiama, kad tolesnis bendrosios rinkos plėtojimas gali būti sėkmingas tik tuo atveju, jei jis apims tikrą socialinį aspektą, laikantis Europos socialinių teisių ramsčio principų. ATKREIPDAMA DĖMESĮ į 9-osios sanglaudos ataskaitos išvadas, kuriose nurodoma, kad svarbu aprūpinti regionus tinkamu žmogiškuoju kapitalu, kad jie galėtų išnaudoti savo potencialą ir taip prisidėti prie tolesnio bendrosios rinkos stiprinimo;

2. DAR KARTĄ PATVIRTINDAMA, kad pažanga įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį, tinkamai atsižvelgiant į atitinkamas kompetencijas ir subsidiarumo bei proporcingumo principus, gali prisidėti, kalbant apie esamus ir būsimus iššūkius, prie geresnio bendrosios rinkos veikimo, kartu skatinant aukštynkryptę socialinę konvergenciją Sąjungoje. Šiuo atžvilgiu PRIMINDAMA Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto nuomonę dėl būsimų Sąjungos politikos prioritetų, susijusių su Europos socialinių teisių ramsčiu¹, kuriai 2024 m. kovo mėn. pritarė Taryba.
3. PABRĖŽDAMA, kad žmonių gerovė ir ekonomikos augimas vienas kitą sustiprina. AKCENTUODAMA reformų ir investicijų darbo rinkos, įgūdžių ir socialinės politikos srityje svarbą siekiant ne tik socialinių tikslų, bet ir ekonomikos augimo skatinimo, visų pirma atsižvelgiant į jų poveikį žmogiškajam kapitalui ir našumui, be kita ko, didinant inovacinius pajėgumus ir greičiau įsisavinant naujas technologijas ir (arba) darbo jėgos pasiūlą;
4. šiuo atžvilgiu AKCENTUODAMA, kad Užimtumo komitete ir Socialinės apsaugos komitete vykusiose diskusijose² visų pirma atkreiptas dėmesys į politiką, kuria sprendžiama įgūdžių trūkumo ir neatitikties problema (keliant kvalifikaciją, perkvalifikuojant ir mokantis visą gyvenimą) ir didinamas dalyvavimas darbo rinkoje (taikant aktyvią darbo rinkos politiką, gerai struktūrizuotas mokesčių ir išmokų sistemas, teikiant ikimokyklinio ugdymo ir ilgalaikės priežiūros paslaugas ir taikant aktyvios įtraukties ir lygybės politiką), nes tai potencialiai gali daryti didesnę ekonominę poveikį ilguoju laikotarpiu. PABRĖŽDAMA, kad taikant politiką, kuria užkertamas kelias su darbu susijusioms ligoms, o darbuotojai vėl integruojami į darbo rinką po ligos epizodo (taikant sveikatos priežiūros politiką, įskaitant psichikos sveikatą), gali būti sumažintos nedarbo ir ligos išlaidos ir padidintas darbo jėgos našumas. PRIMINDAMA, kad, be to, tam tikra socialine politika gali būti remiamas makroekonominis stabilizavimas iš esmės sumažinant socialinę riziką ir būsimas socialines išlaidas, susijusias su neaktyvumo išlaidomis (taikant sutrumpinto darbo laiko sistemas, gerai veikiančias socialinės paramos priemones ir socialinės apsaugos sistemas bei adekvačias minimalių pajamų sistemas);

¹ Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto nuomonė dėl būsimų Sąjungos politikos prioritetų, susijusių su Europos socialinių teisių ramsčiu, kuriai 2024 m. kovo 11 d. pritarė Taryba (dok. 7635/24).

² Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto nuomonė dėl socialinių investicijų pridėtinės vertės ir EPSCO tarybos vaidmens valdant Europos semestrą, 2023 m. lapkričio mėn. (dok. 15418/2/23 REV 2).

5. PABRĖŽDAMA, kad tinkamai parengta darbo rinkos, įgūdžių ir socialinė politika, kuria įgyvendinami Europos socialinių teisių ramsčio principai, gali padėti siekti tiek ekonominių, tiek socialinių tikslų. AKCENTUODAMA, kad tam tikri užimtumo, įgūdžių ir socialiniai iššūkiai kartu su aukštykrypte socialine konvergencija gali trukdyti ekonomikos augimo potencialui ir konkurencingumui. AKCENTUODAMA, kad, visapusiškai laikantis subsidarumo principo ir kompetencijų pasidalijimo, reikia plataus užmojo priemonių, kuriomis būtų sprendžiami tokie klausimai kaip nuolatinis didelis darbo jėgos ir įgūdžių trūkumas, struktūrinės kliūtys, trukdančios visapusiškai į darbo rinką integruoti nepakankamai atstovaujamas grupes ir labiausiai nuo jos nutolusius asmenis, skurdo ir socialinės atskirties rizika, taip pat socialinės apsaugos ir įtraukties sistemų modernizavimas, be kita ko, atsižvelgiant į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir visuomenės senėjimą. Kartu PRIMINDAMA, kad reikia atsižvelgti į skirtingą nacionalinį kontekstą, socialinių partnerių vaidmenį ir savarankiškumą, taip pat viešųjų išlaidų veiksmingumo ir kokybės gerinimo svarbą;
6. šiame kontekste DAR KARTĄ PATVIRTINDAMA, kad integruotas požiūris visose politikos srityse gali prisidėti prie politikos suderinamumo, be kita ko, įgyvendinant Europos semestrą. PALANKIAI VERTINDAMA 2024 m. kovo 12 d. Taryboje įvykusius politinius debatus „Socialinės investicijos ir reformos siekiant atsparios ekonomikos“, per kuriuos ekonomikos ir finansų reikalų ministrai bei užimtumo ir socialinių reikalų ministrai galėjo apsvarstyti darbo rinkos, įgūdžių ir socialinės politikos, ekonomikos augimo ir fiskalinio tvarumo sąveiką, nedarant poveikio ekonomikos valdymo sistemos įgyvendinimui;

7. PABRĖŽDAMA, kad reikia stiprinti įrodymais grindžiamą politikos formavimą, kad būtų visapusiškai atsižvelgta į užimtumo, įgūdžių ir socialinės politikos poveikį ekonomikos augimui, taip pat galimą ekonominės politikos poveikį dalyvavimui darbo rinkoje, skurdui, socialinei atskirčiai ir nelygybei. PRIMINDAMA, kad, nepaisant pažangos metodikos ir duomenų prieinamumo srityje, darbo rinkos, įgūdžių ir socialinės politikos ekonominio poveikio vertinimas ir toliau kelia iššūkių, pavyzdžiui, valstybėse narėse, kuriose dirba daug tarpvalstybinių darbuotojų. Visų pirma AKCENTUODAMA, kad ekonominis poveikis priklauso nuo politikos priemonių struktūros (pvz., trukmės), konteksto ypatumų (pvz., laiko ir konkretaus teritorinio konteksto), taip pat nuo kitų vienašališkų politikos priemonių, į kurias reikėtų atsižvelgti. PRIPAŽINDAMA, kad valstybės narės turi skirtingas aplinkybes, teises sistemas ir administracinius gebėjimus, visų pirma specializuotus žmogiškuosius išteklius, sistemingai atlikti *ex ante*, *ex post* ir nuolatinis vertinimus, be kita ko, susijusius su pažangių metodikų naudojimu ir pakankamų bei patikimų administracinių duomenų rinkimu ir naudojimu tokiems vertinimams pagrįsti. Šiuo atžvilgiu PRIMINDAMA administracinių duomenų naudojimo ir ES bei nacionalinės statistikos savalaikiškumo ir detalumo svarbą, be kita ko, užtikrinant suskirstymą pagal lytį;
8. PRIPAŽINDAMA Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto parengtus ES valstybių narių savanoriškus pagrindinius reformų ir investicijų darbo rinkos, įgūdžių ir socialinės politikos srityse ekonominio poveikio vertinimo principus, kuriais siekiama nustatyti pagrindines metodikų ir modeliavimo būdų savybes ir remti jų bendrą supratimą, vertinimų laikotarpį, politikos papildomumą metodikoje, esamų rodiklių prieinamumą, statistikos rengimo priemonės ir prieigą prie duomenų, atsižvelgiant į galimą tolesnę jų raidą, taip pat skaidrumo ir (arba) sklaidos strategijas,

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA prašo valstybių narių:

9. apsvarstyti, ar reikia stiprinti jų pajėgumus reguliariai atlikti darbo rinkos, įgūdžių ir socialinės politikos poveikio vertinimus, laikotarpio vidurio ir ex post vertinimus, kai tai tikslinga, visų pirma įvertinant jų poveikį užimtumui, įgūdžiams ir socialiniams rezultatams, taip pat ekonomikos augimui, konkurencingumui ir našumui. Pasinaudoti esamu finansavimu ir technine parama, prieinama Sąjungos lygmeniu, kad pagerintų savo administracinius pajėgumus atlikti politikos vertinimus;
10. rengiant nacionalinę politiką, kurios imamasi Europos socialinių teisių ramsčio principams įgyvendinti, kai aktualu, apsvarstyti galimybę naudoti pirmiau nurodytus savanoriškus pagrindinius principus.

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA prašo Europos Komisijos:

11. tęsti darbą bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, visų pirma susijusį su darbo rinkos, įgūdžių ir socialinės politikos ekonominio poveikio vertinimo metodais ir būdais, kai tinkama, bendradarbiaujant su kitomis tarptautinėmis organizacijomis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, ir tai daryti, be kita ko, skatinant valstybių narių tarpusavio mokymąsi ir apsvarstant galimybę įsteigti žinių centrą, kuris tęstų darbą, pradėtą Ispanijos ir Belgijos pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiais. Toks žinių centras būtų sukurtas siekiant kuo labiau sumažinti valstybėms narėms tenkančią administracinę naštą, remiantis esamais žinių šaltiniais. Konsultuotis su Užimtumo komitetu ir Socialinės apsaugos komitetu dėl žinių centro kūrimo ir įgaliojimų;
12. apsvarstyti, kaip padėti valstybėms narėms toliau gerinti kokybiškų socialinių ir ekonominių duomenų rengimą ir naudojimą viešojo administravimo institucijose;
13. bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis toliau gerinti socialinių rodiklių savalaikiškumą ir prieinamumą Sąjungos lygmeniu (taip pat ir Europos statistikos sistemos kontekste), be kita ko, tęsiant darbą, susijusį su išankstiniais įverčiais, siekiant sumažinti skurdo ir nelygybės tendencijų vertinimo vėlavimą, ir apsvarstyti, kaip padėti valstybėms narėms gerinti prieigą prie administracinių duomenų politikos vertinimo ir poveikio vertinimo tikslais, kartu užtikrinant asmens duomenų apsaugą;

14. apsvarstyti, kaip padidinti valstybių narių prašymu Sąjungos lygmeniu teikiamą techninę paramą, visų pirma pagal techninės paramos priemonę, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos sistemingai rengti ir naudoti darbo rinkos, įgūdžių ir socialinės politikos ekonominio poveikio vertinimus ir kitus poveikio vertinimus, įskaitant paskirstomojo poveikio vertinimus.

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA prašo Europos Komisijos, Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto:

15. tęsti darbą, susijusį su darbo rinkos, įgūdžių ir socialinės politikos ekonominio poveikio vertinimu, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas valstybių narių atliekamiems politikos vertinimams ir poveikio vertinimams, remiantis pirmiau minėtais savanoriškais pagrindiniais principais ir atsižvelgiant į būsimą metodinę pažangą ir pažangą duomenų prieinamumo srityje;
16. didinti tarpusavio mokymosi galimybes, be kita ko, kviečiant atitinkamus ekspertus, kad būtų toliau gerinamas bendras supratimas, kaip geriau įvertinti darbo rinkos, įgūdžių ir socialinės politikos ekonominį poveikį, ir keičiamasi informacija apie susijusius nacionalinius pavyzdžius;
17. atsižvelgiant į savo atitinkamą kompetenciją Europos semestro kontekste, toliau stebėti valstybių narių įgyvendinamos darbo rinkos, įgūdžių ir socialinės politikos poveikį, remiant Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimą ir aukštynkryptę socialinę konvergenciją.

Nuorodos

2024 m. balandžio 17–18 d. Europos Vadovų Tarybos išvados;

Enrico Letta aukšto lygio ataskaita „Daug daugiau nei rinka“, 2024 m. balandžio mėn.;

Devintoji ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaita, Europos Komisija, 2024 m. kovo mėn.;

Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto nuomonė dėl būsimų Sąjungos politikos prioritetų, susijusių su Europos socialinių teisių ramsčiu, 2024 m. kovo mėn. (dok. 7635/24);

Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto nuomonė dėl socialinių investicijų pridėtinės vertės ir EPSCO tarybos vaidmens valdant Europos semestrą, 2023 m. lapkričio mėn. (dok. 15418/2/23 REV 2);

ES valstybių narių savanoriški pagrindiniai reformų ir investicijų darbo rinkos, įgūdžių ir socialinės politikos srityse ekonominio poveikio vertinimo principai (dok. 10779/24).
